

elé a pragmatika szankció eredeti szövegét. Ezt a fontos állami okmányt eddig még nem bocsátották a nyilvánosság rendelkezésére, legfőleg csak a tudósok használhatták. Most azonban a kormány teljesítette a bizottság kérését és tegnap **Zollger István** miniszteri tanácsos, a miniszterelnök megbízásából átadta a bizottságnak a pragmatika szankció eredeti szövegét. Ez a szöveg 1713 április 17-én kelt. Tudvalevő, hogy ez a pragmatika szankció Magyarországra egyáltalán nem érvényes, mert ott az 1723-iki országgyűlés más szövegű pragmatika szankciót iktatott törvénybe. A bizottság azonban mindezzel nem törődve, törvényben akarja kimondani Ausztria jogát az annektált tartományokra.

Szeged a kormány mellett.

— Hazafias buzgalommal támogatja a működését. —

(Saját tudósítónktól.) Szeged város törvényhatósági bizottsága a júniusi közgyűlés első napján 73 szavazattal 54 ellen úgy határozott, hogy *levette a napirendről Kelemen Béla dr és társainak bizalmatlansági indítványát és kimondotta, hogy hazafias buzgalommal támogatja a kormányt eléje tűzött feladatainak megvalósításában.* Ez a határozat Szeged város polgárságának impozáns megnyilatkozását és azt jelenti, hogy a legmagyarabb város helyesnek, támogatásra érdemesnek, az ország érdekében üdvösnek találja a kormány működését és kötelességét teljesíti akkor, amidőn odaáll azok a törvényhatóságok mellé, amelyek az ország boldogulásához és fejlődéséhez vezető helyes utat az egyetlen utat találják, amelyen **Lukács László** kormánya és az ország polgárságának bizalmából a parlamentbe küldött többség az egész nemzet osztatlan helyeslése mellett halad.

A közgyűlésnek szerdai határozata egyébként nem kelt föltűnést. Mindenki ilyen határozatot várt, mindenki tudta, hogy Szeged nem lehet és nem is lesz bizalmatlan a kormány iránt, amelynek sikerült megszüntetni a parlamenti anarchiát és sikerült megteremtenie azokat a régóta óhajtott országos jelentőségű fontos intézkedéseket, melyektől az ország boldogulását, fejlődését várja joggal mindenki és melyeknek kerékkötője eddig egyedül az obstrukció volt. A *nemzeti munka diadalát* jelenti a szegedi határozat, amely a nemzeti munkának, amely nem közjogi vitatkozásban és szépen hangzó frázisáradatokban merül ki, hanem cselekedni, alkotni akar és tud. Szeged most nyíltan a nemzeti munka mellé állott és a közgyűlési határozat annak a sok tízezer magyar polgárnak a gondolkodását fejezi ki, akik a magyarságnak ebben az erős várában bizalommal néznek a kormány jövő működése elé és teljes joggal hiszik, hogy **Lukács László** kabinete a már elvégzett eredményes munka után még jelentősebb lépésekkel segíti elő mindazoknak az országos óhajításoknak a teljesedését, amelyek jogosak, általános érdekűek és amelyeknek teljesítése a nemzet osztatlan elismerését érdemli meg.

Jóllehet, ellenzéki részen a szerdai nagy diadal jelentőségét elvitatni igyekeznek azzal, hogy a kormány többsége a közgyűlésen tizenkilenc szavazat volt. Ez tény, azonban csöppet sem von le annak

az óriási diadalnak az értékéből, amelyet a nemzeti munka Szeged törvényhatósági bizottságában aratott. A kormány többsége tizenkilenc szavazat volt, de a törvényhatósági bizottság 283 tagja közül 156 nem szavazott, illetve nem vett részt a közgyűlésen és a bizottság hiányzó nagyobb fele túlnyomóan olyan férfiakból áll, akik a nemzeti munkapárt lobogója alatt küzdenek az ország boldogulásáért. Nagyon sokan be sem várták a szavazás eredményét, mert látták, hogy a munkapárt álláspontja: a tanács javaslata fog győzni és elmentek, mielőtt szavazásra került volna a kérdés. Ha a törvényhatóságnak azok a tagjai, akikről tudott dolog, hogy a munkapárt elveit vallják magukénak, leszavaztak volna, akkor nagyon jelentékeny lett volna a különbség a tanácsi javaslat támogatói és ellenzői között. Ez a körülmény természetesen mit sem változtat a helyzeten és nem dönti meg azt az elvitathatatlan tényt, hogy Szegeden nagy diadalt aratott a kormány és a közgyűlés határozata az egész város polgárságának az álláspontját fejezi ki.

A szerdai közgyűlésen a tanács javaslata mellett, amelyet alább teljes egészében közlünk, egyedül **Pálffy Dániel** szólalt föl. Beszédében nem hangzatos, üres frázisokkal, küzdött álláspontja igazáért, hanem adatokkal igazolta, hogy a hónapokig tartó obstrukció megbénította az ország kereskedelmi és az ipari életét, nem valósulhattak meg olyan intézkedések, amelyek lényegesen megjavították volna a nyomasztó gazdasági helyzetet. Az érvekben gazdag, meggyőző tömör beszéd zajos helyesléssel találkozott a közgyűlésen, amelyen az ellenzék álláspontja mellett **Kelemen Béla dr és Becsey Károly dr** szólaltak föl. Új dolgot mondtak, azt ismételték el ki tudja hányadszor, amit a népgyűlések szónoki emelvényeiről nagyon sokszor hallottunk már és amitől agyoncsömrőlött már az ország. Agyoncsöpelt frázisokkal igyekeztek hódítani és a közgyűlés zajosan éljenezte is őket — amikor **Tisza Istvánról** beszéltek.

A közgyűlésnek arról a részéről, amelyen a kérdést tárgyalták, ez a tudósításunk számol be:

Az indítványok során a tanács nevében **Taschler Endre** főjegyző előterjeszti, hogy **Kelemen Béla** és társainak indítványát a miniszterelnöknek a kormány kinevezéséről szóló leiratával együtt tárgyalják.

Ehhez a közgyűlés hozzájárult.

Az indítványok letárgyalása után **Taschler Endre** főjegyző előterjeszti, hogy **Lukács László** miniszterelnök értesítette a várost, hogy őfelsége őt miniszterelnökké kinevezte és kéri a várost, hogy hazafias működésében őt támogassa. A tanács a miniszterelnök leiratát a közgyűlés elé terjeszti a következő javaslattal:

Mondja ki a közgyűlés, hogy a kormány kinevezéséről értesítést adó miniszterelnöki leiratot tudomásul veszi és kijelenti, hogy a kormányt őfelsége bizalma által eléje tűzött feladatának megoldásában törvényes hatásköréhez képest hazafias buzgalommal támogatni fogja. Ugyanez alkalommal kimondja a közgyűlés, hogy Kelemen Béla dr és társai által a kormány nyal szemben bizalmatlanság megszavazása iránt beadott indítvány fölött napirendre tér.

Kelemen Béla dr szólal föl először a kérdéshez. Azt mondja, hogy a nemzetnek fel kell emelni tiltakozó szavát a kormány ténykedése ellen. Rátér a legutóbbi parlamenti eseményekre és azt mondja, hogy a kormánynak nem volt joga ahhoz, hogy az ellenzéki képviselőket nyers erőszakkal vezessék ki a képviselőházból. Részletesen beszél a politikai eseményekről, a koalícióról, a rezolúcióról. **Tisza István** grófról, akinek neve említésekor a közgyűlés hosszantartó, lelkes éljenzésben tört ki. Szerinte a többségnek nem volt erkölcsi és etikai alapja arra, hogy olyan eszközökkel éljen, amikkel élt.

— Nem engedett trombitálni — jegyezte meg erre élénk derűtség közben **Wimmer Fülöp**.

Kelemen Béla: Nem lehet igazolni a kormány eljárását és így annak kinevezését a törvényhatósági bizottság még csak tudomásul sem veheti. A június negyedik eseményekről emlékezik meg meg és beszédét azzal fejezi be, hogy nem szabad napirendre térni a törvénytelen intézkedések fölött. Kéri indítványának elfogadását.

Pálffy Dániel nem kíván közjogi vitába bocsátkozni. Azt akarja megmagyarázni, hogy a kereskedőt és iparost miképen érinti ez a zaklatott politikai élet. A kereskedők és iparosok azok a szerencsétlenek, akiket először száguld keresztül a politikai vihar, amely tíz év óta megbénít Magyarországon minden életet. Nem szabad sajnálni a pénzt akkor, amikor a hadsereg fejlesztéséről van szó. Szükség van a hadsereg fejlesztésére és az erre költött pénz busásan visszatérül az országnak. A folytonos obstrukció mérhetetlen kárt okoz az ország kereskedelmi és ipari életének. E miatt nem születhetett meg az ipartörvény revíziója, ami nagy hátránya az országnak. Nincs törvény a sztrájk ellen, ami nagyon sok ipari vállalat bukását okozza. Ami az ellenzékkel illeti, megjegyzi, hogy ennek a fehér lilomnak fekete az árnyéka. Józan gondolkodással és hazafias érzéssel csak a tanács javaslatát lehet elfogadni. (Zajos helyeslés.)

Becsey Károly dr azt hangsúlyozza, hogy **Wlassits Gyula** és **Günther Antal**, a legfőbb bíróság vezetői is elítélték a kormány eljárását. A törvényhatóságoknak föl kell emelni tiltakozó szavát a kormány eljárásával szemben. A pénzügyi helyzet nem az obstrukció miatt olyan nyomasztó és ennek nem oka az ellenzék. Gazdasági és politikai önállóságra van szüksége az országnak és akkor virágzó lesz az ipar és a kereskedelem. Ezzel a többséggel szemben Szeged nem vállalhat közösséget, de nem vállalhat közösséget Különösen **Tisza Istvánnal**...

— Éljen Tisza — zúgott óriási lelkesedéssel a közgyűlés többsége.

Becsey Károly dr beszéde végén kérte a közgyűlést, hogy a tanács javaslatának elutasításával fogadja el a beterjesztett bizalmatlansági indítványt.

Mután más fölszólaló nem akadt, az elnök bezárta a vitát és elrendelte a szavazást. Minthogy husznál több bizottsági tag névszerinti szavazást kért, ilyenlennel döntöttek a javaslat fölött. Az eredmény az volt, hogy a tanács javaslata mellett 73 ellen 54 bizottsági tag szavazott, tehát a közgyűlés 19 szavazattal többséggel a tanács javaslatának elfogadásával *levette a napirendről Kelemen Béla és társainak indítványát és kimondotta, hogy a kormányt hazafias munkájában támogatja.*

A tanács javaslata mellett szavaztak: **Aczél Géza, Aigner József, Back Jenő, Back Bernát, Bagáry Pál, Balassa Ármin dr, Bárd Adolf, Biedl Samu, Bokor Adolf, Cserő Ede dr, Csikós Nagy József, Czukor Ignác dr, Deutsch Lipót, Endrényi Imre, Falta Marcel dr, Fein Lajos, Fekete Ipoly, Gál Kálmán, Gróf Árpád dr, Hauser Rezső Sándor, Hevessy Kálmán, Hoffer Jenő, Hoffmann Ignác, Holtzer Kálmán, Holtzer Tivadar, Homor István, Ivánkovits Sándor dr, Jászai Géza, Kállay Albert, Kárpáthy Károly dr, Keeske-méti Antal, Kiss Károly, Koós Elemér, Lip-**